

دانشگاه تربیت معلم
دانشکده علوم پایه - گروه زیست‌شناسی

پایان نامه جهت اخذ
درجه کارشناسی ارشد رشته زیست‌شناسی علوم جانوری گرایش فیزیولوژی جانوری

عنوان :

اثرات داروهای هیستامینرژیک در Bed nucleus of the stria terminalis (BNST) بر رفتارهای شبه اضطرابی

استاد راهنما:
سرکار خانم دکتر شهربانو عربان

استاد مشاور:
سرکار خانم دکتر رامش احمدی

نگارش:
فاطمه خالقی ده آبادی

فهرست مطالب

عنوان	صفحه .....
چکیده.....	IV.....
مقدمه.....	۱.....
۱-۱-سیستم لیمبیک.....	۲.....
۱-۲-آمیگدال.....	۳.....
۱-۲-۱-نوروآناتومی آمیگدال.....	۳.....
۱-۲-۲-ارتباطات آورانها و نابرانهای آمیگدال.....	۴.....
۱-۳-اضطراب.....	۶.....
۱-۴-ارتباط رفتاری بین استرس و اضطراب.....	۸.....
۱-۴-۱-تاثیرات نوراپی نفرین در BNST.....	۱۱.....
۱-۴-۲-سیستم دوپامینی در BNST.....	۱۲.....
۱-۴-۳-سروتونین در BNST.....	۱۳.....
۱-۴-۴-سیستم گلوتاماترژیک در BNST.....	۱۵.....
۱-۴-۵-اوپیوئیدها و BNST.....	۱۸.....
۱-۵-ابعاد رفتاری اضطراب.....	۱۹.....
۱-۵-۱-بیان رفتاری اضطراب.....	۱۹.....
۱-۶-سیستم هیستامینرژیک.....	۲۲.....
۱-۶-۱-متابولیسم هیستامین.....	۲۳.....
۱-۶-۲-موقعیت آناتومیکی سیستم هیستامینرژیک.....	۲۴.....
۱-۶-۳-هسته (TM).....	۲۴.....
۱-۶-۴-آورانهای هسته (TM).....	۲۵.....
۱-۶-۵-الگوهای انشعاب یابنده نورونهای هیستامینی.....	۲۶.....
۱-۷-رسپتورهای هیستامینی.....	۲۸.....

۱-۱-رسپتورهای H_1 هیستامینی	۲۸
۱-۲-مکانیسمهای هدایت سیگنال	۲۸
۱-۳-توزیع رسپتورهای H_1 هیستامین	۳۰
۱-۴-رسپتورهای H_2 هیستامین	۳۲
۱-۵-مکانیسمهای هدایت سیگنال	۳۲
۱-۶-گیرنده H_2 در سیستم عصبی مرکزی	۳۳
۱-۷-عملکرد H_2	۳۳
۱-۸-رسپتورهای H_3	۳۴
۱-۹-اتورسپتور	۳۵
۱-۱۰-ساختار شیمیایی هیستامین	۳۵
۱-۱۱-آناتاگونیستهای هیستامین	۳۵
۱-۱۲-ساختمان شیمیایی پیریل آمین	۳۶
۱-۱۳-ساختمان شیمیایی رانیتیدین	۳۶
۱-۱۴-نقش سیستم هیستامین در اعمال ورفتار سیستم مرکزی	۳۷
۱-۱۵-حیوانات مورد آزمایش	۴۱
۱-۱۶-کانول گذاری	۴۱
۱-۱۷-مواد ولوازم	۴۲
۱-۱۸-نحوه تزریق دارو ها در موش سالم	۴۲
۱-۱۹-تست رفتاری	۴۳
۱-۲۰-برش مغزی	۴۵
۱-۲۱-گروههای آزمایشی	۴۶
۱-۲۲-آنالیز آماری	۴۸
نمودار ۱-	۵۰
نمودار ۲-	۵۱

۵۲	نمودار۳
۵۳	نمودار۴
۵۴	نمودار۵
۵۵	نمودار۶
۵۶	نمودار۷
۵۷	نمودار۸
۵۸	نمودار۹
۶۰	۴-بحث و تفسیر
۶۹	۵-پیشنهادات
۷۱	۶-منابع

چکیده

سیستم هیستامینزیک مرکزی دارای تاثیرات تنظیمی بر رفتارهای شبه اضطرابی هم در حیوانات و هم در انسان است. این تاثیرات از طریق رسپتور₁H₁ و H₂ میانجیگری میشود. تست (EPM) Elevated Plus – Maze برای بررسی تاثیرات اضطراب زایی یا اضطراب زدایی داروها در جوندگان بکار میروند. شواهد نشان می دهند که فعالیت BNST (Bed nucleus of the stria terminalis) رفتار شبه اضطرابی را در انسانها و حیوانات تنظیم میکند. در مطالعه حاضر تاثیر تزریق داروهای هیستامینزیک در BNST رت های نر نژاد ویستار بر رفتارهای شبه اضطرابی مورد مطالعه قرار گرفته است. بکارگیری هیستامین (0.5, 1, 2 μg/rat) به صورت دوطرفه به درون BNST، سبب افزایش (% open arm entries) OAT (% open arm time) و (% OAE) شد ولی تاثیری روی فعالیت حرکتی که نشان دهنده یک پاسخ اضطراب زدا است نداشت. تزریق دوزهای مختلف پیریل آمین، آنتاگونیست رسپتور H₁ (5, 10, 20 μg/rat)، رسپتور H₂ (5, 10, 20 μg/rat) به صورت دوطرفه، تأثیرات معنی داری بر پارامترهای شبه اضطرابی در تست مذکور نداشتند. تزریق دوزهای رانیتیدین، آنتاگونیست رسپتور H₁ (5, 10, 20 μg/rat) به صورت دوطرفه به تنهایی نیز رفتارهای شبه اضطرابی را افزایش داد. پیش تیمار حیوان با پیریل‌الامین، آنتاگونیست رسپتور H₁ (5, 10, 20 μg/rat) یا رانیتیدین، آنتاگونیست رسپتور H₂ (5, 10, 20 μg/rat) پاسخهای اضطراب زدایی دوز موثر هیستامین (2 μg/rat) را معکوس کرد. نتایج نشان می دهد که هیستامین ممکن است رفتارهای شبه اضطرابی را در هسته BNST از طریق هر دو گیرنده H₁ و H₂ تعديل کند.

کلمات کلیدی: هیستامین، پیریل آمین، رانیتیدین، اضطراب، BNST، EPM test، Reticulum cell layer

۱-۱-سیستم لیمبیک

واژه لیمبیک از کلمه لاتین بنام لیمبوس (Limbus) گرفته شده است که برای اولین بار در سال ۱۸۷۸ توسط آناتومیست فرانسوی بنام بروکا (Broca) تعریف شده است. سیستم لیمبیک که از نظر تکاملی از سیستمهای قدیمی تر مغز به شمار می‌آید، جنبه‌های اساسی پردازش‌های هیجانی را بر عهده دارد و اطلاعات هیجانی و انگیزشی (Emotional and motivative information) را برای سیستمهای جدیدتر مغز مانند قشر مخ فراهم می‌کند که رفتار‌های پیچیده را تنظیم می‌کند. سیستم لیمبیک علاوه بر تنظیم میان حالت‌های هیجانی که از طریق سیستم عصبی خودکار میانجیگری می‌شود، در فرایندهای حافظه و یادگیری نیز دخالت دارد. اعمالی که به سیستم عصبی خودکار میانجیگری می‌شود، در فرایندهای حافظه و یادگیری نیز دخالت دارد. اعمالی که با سیستم لیمبیک نسبت داده شده نتیجه پردازش و جریان اطلاعات در مدارهای عصبی ارتباط دهنده اجزای مختلف سیستم لیمبیک است. سیستمهای قشری آن که توسط بروکا تعریف شد شامل ساختارهای زیر است:

قشر بویایی، هیپوکامپ و قشرهای مجاور آن (قشرهایی که نوع متغیری بین ایزوکورتکس و آلوکورتکس هستند و شامل بخش‌های عمدۀ ای از ژیروسهای سینگولی، پاراهیپوکامپ و قسمت دمی قشر حدقه ای و قشر پیش پیشانی میانی هستند)، بخشی از قشر قطبی گیجگاهی، بخش بزرگی از قشر جزیره ای (insula cortex) بدون دانه و دانه دار نامنظم و ناحیه قاعده ای، جانبی آمیگدال (Basolateral amygdala) سیستمهای زیرقشری لیمبیک قسمتی از مجموعه آمیگدال (آمیگدال مرکزی (CeA) هسته آکومبنس (nucleus accumbens (NA)) هیپوتalamوس، قسمتی از تalamوس و نواحی لیمبیک مغز میانی شامل ناحیه تگمتوم شکمی (ventral tegmental area)، هسته رافه، ناحیه خاکستری دور قناتی. واژه مغز لیمبیک یا کناری (Limbic brain) در بر گیرنده این ساختارها و گسترشهای آنها تا مغز پیشین، مغز میانی و هیپوتalamوس است. این ساختارها تاحدزیادی معمولاً بوسیله مسیرهای دو طرفه به بهم مرتبط هستند.

۱-۲-آمیگدال

۱-۲-۱-نوروآناatomی آمیگدال

کمپلکس آمیگدال ساختار بادامی شکل است که در عمق لب گیجگاهی نیمکره های مغز نزدیک به قطب گیجگاهی قرار دارد. اولین بار بوسیله بورداخ (Burduch) در اوایل قرن نوزدهم شناسایی شد (Sah, Faber, 2003). کمپلکس مذکور در عمق قلاب اونکوس (uncus) قرار گرفته و با انتهای پیشین شاخ پایینی بطن جانبی ارتباط دارد. در بالا، این کمپلکس با بخش پیشین هسته عدسی شکل و در پایین با شکنج نیم ماهی، شکنج اطراف (Ambines) و شکنج قلاب شکل (uncinate) ارتباط دارد. انتهای پایینی خط انتهایی (Steria terminalis) نزدیک کمپلکس آمیگدالوئید واقع است (Singb, 1997). کمپلکس آمیگدال به سه گروه تقسیم شده است که عبارتند از:

الف) بخش قاعده ای -جانبی (Basolateral) یا عمقی که شامل هسته های جانبی، هسته قاعده ای و هسته قاعده اضافی (Accessory basal nucleus) می باشد. هسته جانبی خود به سه بخش پشتی جانبی، شکمی جانبی و میانی تقسیم می شوند. هسته قاعده ای شامل بخش‌های دمی و راسی می باشد. به طور کلی این بخش از آمیگدال با جسم مخطط، تalamوس و قشر مغز رابطه دارد که در تجزیه و تحلیل اطلاعات حسی در گیر می باشد و اعمال ارادی وابسته به لوبهای پیشانی و گیجگاهی را وساطت می‌کند (Sah, Faber, 2003).

ب) بخش کورتیکال: که شامل هسته کورتیکال و هسته های بویایی جانبی (Lateral Olfactory) و فرعی بویایی (Accessory Olfactory) است. هسته کورتیکال در بخش راسی آمیگدال و شامل هسته های جلویی و پشتی است. این بخش اساساً با هیپوتalamوس، هسته های احساسی مرکزی و پیاز بویایی ارتباط دارد و احتمالاً اعمال اتونومیک یا خودکار را وساطت می کند.

ج) سلولهای هسته های مرکزی و میانی: که هسته مرکزی آمیگدال را تشکیل می دهد، در بخش میان پشتی آمیگدال واقع شده است. این ساختار قبلاً جزء ناحیه کورتیکال بوده ولی به دلیل ویژگیهای مشترک هیستو شیمیایی بین این بخش و مرکزی (Central amygdal) CEA که از هسته کورتیکال مجزا است، تقسیم بندی جدیدی در نظر گرفته شده است. CEA چهار زیر هسته دارد که شامل کپسولار (Capsular) جانبی، داخلی میانی، میانی و هسته مرکزی می باشد که با هیپوتalamوس و ساقه مغزی ارتباطاتی گسترده دارد. بنابراین می تواند اعمالی چون

تنفس، گوارش و ضربان قلب را وساطت نماید، همچنین این بخش با نواحی ارتباطی گیجگاهی مغز ارتباط داشته و می‌تواند اطلاعات حسی را از این نواحی دریافت کند (Sah p, Faber; 2003).

د) آمیگدال گسترده (Extended): سلولهای هسته ای مرکزی و میانی که هسته مرکزی آمیگدال را تشکیل می‌دهد، رو به عقب در امتداد خط پایانی منتشر هستند، همراه با این گسترش به آمیگدالی گسترده موسوم می‌باشد. آمیگدالای گسترده شامل قشر هسته آکومبنس، هسته مرکزی آمیگدال و هسته تحتانی خط انتهایی Bed nucleus (Heimer, Alheid; 1991) می‌باشد (BNST) of the stria terminalis.

و) علاوه بر سه گروه هسته یاد شده باقیمانده هسته‌های آمیگدال شامل هسته‌های ناحیه آمیگدال جلویی (Anterior Amygdal Area AAA) و ناحیه هیپوکامپی - آمیگدالی Hippocampal area (HCA) و همچنین هسته Intercalated می‌باشد. هسته ای گروهی کوچک از نورونها هستند که قسمتهای مختلف آمیگدال را جدا می‌کنند و بین کمپلکس جانبی - قاعده ای و هسته مرکزی عمل می‌کنند (Sah p, Faber; 2003).

۱-۲-۲- ارتباط آورانها و وابرانهای آمیگدال:

اطلاعات مربوط به ارتباطات آورانها و وابرانهای آمیگدال ناشی از تزریق ردیابها به نواحی مختلف آمیگدال، قشر مخ و نواحی زیر قشری است. این اطلاعات مشخص کرده‌اند که هسته‌های آمیگدال ورودیهایی را از نواحی مشخص مغزی دریافت می‌کنند (Pitkänen A; 2000, Kruttek JE; 1997). همچنین خروجیهای وابران آمیگدال به نواحی گوناگونی از قشر و زیر قشر می‌روند (Davidson, R.J.; Kruttek JE; 1978, 2002). مطالب راجع به ارتباطات کمپلکس آمیگدال بسیار زیاد و پیچیده است در اینجا آورانها و وابرانهای اصلی آمیگدال به صورت خلاصه آورده شده است.

آورانهای آمیگدال را می‌توان در دو گروه به صورت جداگانه بررسی کرد:

۱- آورانهایی که از نواحی قشری و تalamus وارد آمیگدال می‌شوند.

۲- آورانهایی که از هیپوتalamus و ساقه مغز وارد آمیگدال می‌شوند.

ورودیهای کورتیکالی و تalamوسی اطلاعات حسی را از نواحی حسی و ساختارهای مرتبط با سیستمهای حافظه وارد آمیگدال می کنند. منبع اصلی اطلاعات حسی که وارد آمیگدال می شوند از کورتکس مخ منشأ گرفته اند، این ورودیها گلوتاماترژیک هستند و به صورت برجسته ای از لایه ۵ کورتکس نورونهای هرمی شکل منشأ می گیرند. اغلب این پروجکشنها کورتکسی از نواحی ارتباطی منشأ می گیرند و اطلاعات پردازش شده را توسط ارتباطات کورتیکو-کورتیکالی که در کورتکس حسی اولیه هستند منتقل می کنند. آمیگدال همچنین از مناطق حسی ورودیهای حسی را دریافت می کنند که شامل نواحی بویایی، بینایی، شنوایی، چشایی، احساسی و حس پیکری است.

ورودیهای بویایی از برجستگیهای بویایی اصلی و فرعی (پیاز بویایی) و کورتکس حسی اولیه آن منشأ می گیرند. ورودیهای حس پیکری، تعدادی از ورودیها هستند، که به طور مستقیم از نواحی حس پیکری اولیه به آمیگدال می روند. این ورودیها به هسته های مرکزی، قاعده ای و جانبی آمیگدال وارد می شوند (Uchiyama H; 2008). همچنین اطلاعاتی از ناحیه حس پیکری به آمیگدال می روند که پیشنهاد شده این اطلاعات در انتقال اطلاعات درد نقش دارند (Sah p, Faber; 2003).

نواحی حسی اولیه چشایی واحشایی نیز ورودیهایی را به بخش خلفی آمیگدال جانبی، بخش خلفی هسته های قاعده ای و هسته های مرکزی می فرستند. اطلاعات فرستاده شده از ناحیه اولیه حس چشایی و احساسی از طریق ساختارهای زیر کورتکسی و زیر کورتکسی در کمپلس آمیگدال با یکدیگر ادغام می شوند. (Rosen JB; 2006) از بخش چشایی تalamوس نیز ورودیهایی به بخش‌های جانبی، قاعده ای و بخش جانبی هسته مرکزی آمیگدال فرستاده می شوند. هسته های پارابرانشیال (Parabranchial) که ورودیهایی را از هسته های منزوی دریافت می کنند و نیز ورودیهایی را به بخش مرکزی آمیگدال می فرستند (Rosen JB; 2006). حس های بینایی و شنوایی نیز اطلاعاتی را به آمیگدال می فرستند از آنجائیکه این اطلاعات بیشتر از نواحی ارتباطی فرستاده می‌شوند تا کورتکس حس اولیه، به نظر می رسد به طور ویژه ای در طی ترس شرطی شده دخیل باشد (Uchiyama H; 2008).

هسته آمیگدال ورودیهای گسترده ای به کورتکس، هیپوتalamوس و ساقه مغز دارد. به طور کلی ورودیهای آمیگدال به نواحی حسی کورتکس جزئی می باشد و از نواحی سطحی و قاعده ای جانبی آمیگدال منشأ می

گیرند. کمپلکس قاعده ای جانبی ورودیهایی به هیپو کامپ کورتکس پره فرونتال، هسته آکومبنس و تalamوس می فرستد، که تصور می شود این وابرانها از نورونهای هرمی شکل منشأ گرفته و گلوتاماترژیک می باشند Pitkanen (A. Ylinem A;2000).

فعالسازی هسته های مرکزی آمیگدال سبب ایجاد پاسخهای اتونومیکی می شود که بوسیله ساقه مغز یا هیپوتalamوس تحريك می شوند Pitkanen A;2000) که تحريك هیپوتalamوس به صورت غیر مستقیم و از طریق (BNST Bed nucleus Of stria terminalis) است. علاوه بر این هر دوی آمیگدال مرکزی و BNST ورودیهای گسترده ای از مناطق پایین تر که اغلب منوآمینرژیک و کولینرژیک هستند را دریافت می کنند که شامل مسیرهای نوروآدرنرژیک لوکوس سرلئوس، دوپامینرژیک Substantia nigra و ناحیه تگمتوم شکمی (VTA)، سروتونرژیک هسته رافه و کولینرژیک هسته basalis می باشند (Pare D, et al; 1995, Kruttek JE;1978).

۱-۳-اضطراب

اضطراب یکی از شایع ترین اختلالات روانی است که تعداد زیادی از افراد جوامع مختلف را مبتلا می سازد. اضطراب عبارتست از یک پاسخ عمومی به یک تهدید یا کشمکش درونی ، ناشناخته ، غیر دقیق و ذهنی است که خبر از خطری قریب الوقوع می دهد و موجود را برای مقابله با تهدید آماده می کند. اضطراب به عنوان یک حالت روحی (احساس ناراحت کننده و مبهم ترس، وحشت یا خطر با منشا ناشناخته است; Gross & Hen; 2004).

اضطراب یک احساس ناراحت کننده است که خطری نامعلوم و مبهم را تداعی می کند. این حالات ذهنی که همه ما با رها تجربه کرده ایم با علائم جسمی و بدنی مانند فشردگی قفسه سینه، احساس تنگی و فشردگی در گلو، اشکال در تنفس، طپش قلب، گیجی، آشفتگی روانی و عرق کردن همراه است (Bueno CH et al;2005).

از دیدگاه فیزیولوژیک، اضطراب واسترس واکنشهای پیچیده ای هستند که به دنبال آبشاری از حوادث بیوشیمی و آندوکرینی بوسیله استرسورها در نتیجه رقتارهای کوتاه مدت و بلند مدت شروع می شوند. ترس، در اثر خطر واقعی ، خارجی ، شناخته شده و عینی ایجاد می شود. ترس یادگیری شده بعنوان یک پاسخ به محرك تهدیدی واضح و روشن در نظر گرفته میشود مانند گریختن. در حالیکه اضطراب یا ترس یادگیری نشده بعنوان یک حالت

طولانی بادوام و یک پاسخ ذاتی استنباط می‌شود. در بیش از دو دهه اخیر، مدارکی ثابت کرده اند که BNST (Bed nucleus of the amygdala) گستره شامل انواع ساختارهای لیمیک و مغز جلویی قاعده‌ای شامل (BNST stria terminalis) است که شباهتهای ساختاری با CeA (Central Amygdala) دارد. از نظر آناتومیکی به دو بخش anterior و posterior توسط فیبرهای Stria terminalis تقسیم می‌شود، و به این سبب BNST نامیده شده است که در شیار انتهایی Stria terminalis (واقع شده است. دسته جلویی به نظر می‌رسد که در تعادل اثری تخصص یافته باشد و گروه عقبی بیشتر در واکنشهای تولید مثل و دفاع همکاری می‌کند. تقسیمات بیشتر منجر به ایجاد زیر گروههای Lateral و Medial می‌شود (Swanson et al, 1989). یکی از مناطق BNST، lateral است که مخصوصاً در مطالعه اضطراب با پاسخهای رفتاری به محرك استرس زا یا اضطراب زا همکاری می‌کند (Casada & Dafny; 1992).

BNST شبیه CeA قویاً بوسیله BLA (Basolateral amygdala) عصب دهی می‌شود و به جریان ساقه مغزی که رفتارهای وابسته به اضطراب و ترس رامیانجیگری می‌کند، ورودی ارسال می‌کند (Fanselow, et al; 1999). مطالعات گوناگونی نشان داده است که CeA در تنظیم پاسخهای ترس مخصوصاً ترس شرطی شده اساسی است (Werka Skår & Ursin; 1978, Rosen; 2004). بر پایه ارتباطات آناتومیکی بین BNST و آمیگدال به نظر می‌رسد BNST در تنظیم رفتاری ترس ضروری تر باشد. BNST در تعديل پاسخ رفتاری به استرس غیر قابل کنترل می‌تواند مهم باشد (Hammack, et al; 2004). پاسخ ترس به محرك شرطی شده طولانی مدت & Waddell, Morris & Bouton, 2006). مانند پاسخهای افزایش دهنده Startle¹ را باعث می‌شود (Lee & Davis; 1997). بعلاوه درمان در رتهایی که از داروهای اضطراب زا استفاده شده است افزایش فعالیت Fos² در BNST را نشان داده است (Singewald, Salchner & Sharp; 2003). Davis و همکارانش پیشنهاد کرده اند CeA پاسخ سریع سیستم به محرك مشخص و شناخته شده را میانجیگری می‌کند و هنگامیکه تهدید برطرف شد، رفتار ترس نیز خاتمه می‌یابد.

۱- ایجاد یک رفلکس کوتاه مدت (از جا پریدن) که بطور کلاسیک برای اندازه گیری ترس شرطی شده بوسیله یک محرك طبیعی از قبیل نور (light) و بطور ثابت با یک محرك ملال آواز قبیل شوک (unconditioned stimulus, CS)

۲- مارکری برای فعالیت نورونی

این پاسخ می تواند برای حرکت و دوری حیوان از خطر در عملکردهای رفتاری معمولی مورد توجه قرار بگیرد. از طرف دیگر میتواند BNST در پاسخ کنترل سیستم که بوسیله حالت‌های منتشر استرس زا یا تهدیدهای غیر قابل پیش‌بینی فعال می شود درگیر شود. وقتی این سیستم کند، بعداً فعال می شود و محرك خاتمه می یابد، تاثیر رفتار به طور طولانی ادامه پیدا می کند. این حالت نگهداری و حفظ استرس یا پاسخ رفتاری نگرانی، اضطراب نامیده میشود (Walker et al., 2003). شکل ۱-۱

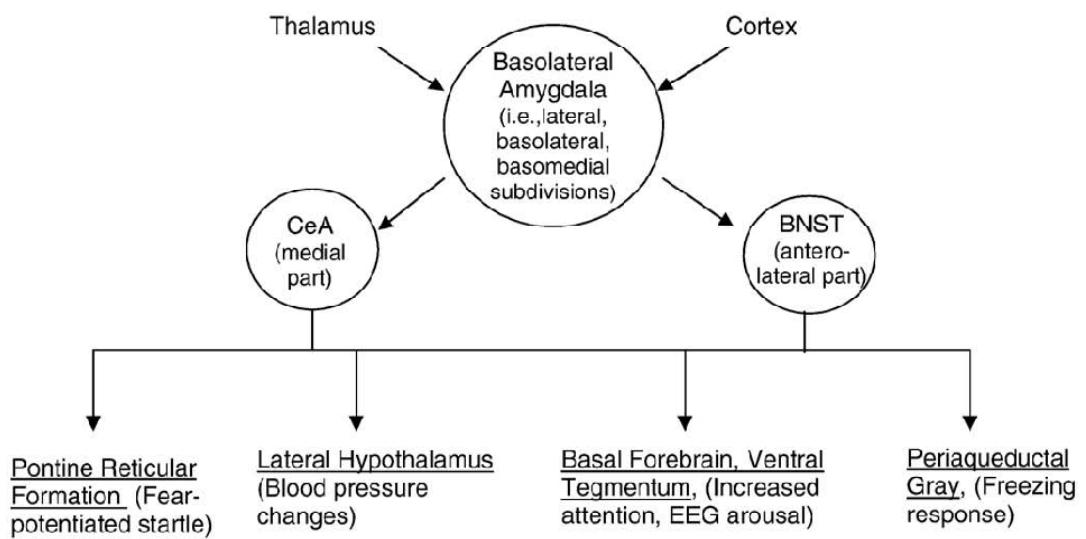
۱-۴- ارتباط رفتاری بین استرس و اضطراب

بر اساس مطالعات بسیار زیاد کلینیکی و رفتاری بیش از دو دهه گذشته، ارتباط قوی بین استرس و اضطراب وجود دارد. (Abelson, Khan, Liberzon & Young, 2007) این یافته ها پیشنهاد می دهد که در معرض حوادث استرس زا قرار گرفتن، درسبب شناسی ناهنجاری اضطراب مهم است. BNST می تواند بین استرس و اضطراب ارتباط فراهم کند. برای مثال مطالعه ای نشان داده است که استرس طولانی در رتها می تواند آزاد سازی CRH در BNST را ۵۰٪ در مقایسه با رتها کنترل افزایش دهد. علاوه استرس طولانی باعث تغییرات نوروپلاستیک از قبیل افزایش در حجم، طول دندربیت و آرایش درختی (arborization) دندربیتی در BNST شود (Vyas et al., 2008; Pego & Chattarji; 2003).

این اطلاعات پیشنهاد می دهد که استرس می تواند منجر به تغییرات عملکردی ناهنجار در BNST شود و اینکه این ناهنجاری می تواند در اضطراب طولانی انسانها مورد توجه قرار بگیرد. وقتی ارگانیسم در معرض استرسور قرار می گیرد، گلوکوکورتیکوئید ها خصوصاً کورتیزول بوسیله غده های آدرنال ترشح می شود و ارگانیسم را برای هموئیستاز دفاع آماده می کند. ترشح گلوکوکورتیکوئیدها (شامل کورتیزول) بوسیله محور HPA هماهنگ می شود که برای تنظیم هورمونی، اتونومیک و پاسخهای رفتاری عمل می کند. مخصوصاً کنترل مرکزی ترشح گلوکوکورتیکوئید بوسیله نورونهای ترشح کننده در هسته های پاراو نتیریکولارهیپوتalamوس (PVN) تنظیم شود. تحیریک نورونهای PVN توسط استرس، هورمونهای استرس شامل corticotropin-releasing hormone (CRH) را موجب میشود که خود سنتز و ترشح گلوکوکورتیکوئیدها توسط کورتکس آدرنال را باعث می شود. بنابراین PVN یک

تنظیم کننده مرکزی مهم در محور HPA است (Herman et al., 2003). مطالعات گوناگون پیشنهاد داده است که BNST یکی از ساختارهای است که پاسخ HPA راهنمگام قرار گرفتن در معرض استرسور میانجیگری می کند. برای مثال، تحریک مستقیم BNST فعالیت HPA را افزایش می دهد (Dunn; 1987). تخریبها BNST ، استرس الق (Herman, Cullinan & Watson; 1994, Choi et al., 2007). کننده ACTH را کاهش می دهد و ترشح کورتیکوسترون را کم می کند (Herman, Cullinan & Watson; 1994, Choi et al., 2007). بعلاوه BNST حاوی سطوح بالای پیتیدهای استرس، شامل CRH است که به PVN ارسال می کند (Dong & Swanson; 2004). این اطلاعات این فرضیه را ثابت می کند که BNST خصوصاً عملکرد تحریکی استرس در PVN را تنظیم می کند. بعلاوه در معرض استرس قرار گرفتن می تواند BNST را فعال و ترشح CRH را بدنبال استرس طولانی و اعمال مزمن کورتیکوسترون، افزایش دهد (Makino, Gold & Schulkin; 1994, Makino et al., 2008; Vyas et al., 1995). بنابراین باید انتظار داشت که آسیبهای BNST ترس بالقوه Startle را آسیب زند (Hitchcock and Davis; 1991; Bernal & Chattarji; 2003) نشان دادند که تأثیری روی ترس بالقوه Startle بعد از اینکه BNST الکتریکی تخریب شده نداشته است (Davis and Lee; 1997). بایستی که سه معیار وضابطه، قبل از اینکه منطقه ای مغزی، بعنوان جایگاه اصلی رسپتور، که تأثیرات CRH روی startle را میانجیگری میکند شناخته شود، را در نظر گرفت. ابتدا تخریبها منطقه کاندید شده بایستی CRH افزایش یافته startle را بلوک کند. دوماً تزریق شده مستقیماً به این منطقه بایستی، دامنه Startle را افزایش دهد. سوماً تزریقات آناتاگونیست رسپتور CRH به منطقه کاندید شده بایستی تأثیرات تزریقها CRF درون صفاقی را بلوک کند. بر اساس توزیع شناخته شده رسپتورهای CRH مرکزی توانایی مناطق مغزی مختلف برای مواجهه با این معیارها ارزیابی شد. مناطق آزمایش شده بعنوان مثال، سپتوم میانی (جانبی) هیپوکامپ پشتی و شکمی، BNST، CEA، BLA، بودند. تنها منطقه ای که با تمام این سه معیار مطابقت داشت، BNST بود. برای مثال تخریبها آسیب رسان به BNST (نه سپتوم، هیپوکامپ، BLA و CEA) کاملاً Startle افزایش یافته را بلوک می کند به همان صورت که تزریقات αhCRH به داخل BNST، کاملاً Startle افزایش یافته را بلوک می کند. تزریقات مستقیم CRH به BNST، دامنه Startle را در دوزهایی بسیار کمتر از آنچه که با اعمال درون صفاقی آنها نیاز است (Walker, D. L. 80 versus 1000 ng) افزایش می دهد (Davis, M.; 1997).

تخریبیهای BNST فعالیت Fos در PVN را کاهش میدهد و سطوح پلاسمایی ACTH را نیز کاهش میدهد که نشان دهنده نقش حیاتیش بعنوان یک تعديل کننده فعالیت محور استرس است. بعلاوه برای تنظیم عملکرد محور HPA بر حسب اینکه ارگانیسمهادر معرض یک استرسور طولانی یا حاد باشد متفاوت است و این نشان میدهد که تغییرات جریان میکرونی BNST تاثیر عمیقی روی عملکرد محور HPA داشته است (Choi et al;2008). استفاده از آنانول (از طریق راههای گوناگون) FOS رادر نورونهای BNST فعال می کند (knapp et al 2001). کم کردن رسپتورهای اوپیوئیدی در BNST اجتناب از هروئین را مشکل می سازد (walker et al 2000). مدارک نشان میدهد که BNST بیشتر در ترس یادگیری نشده مسئول باشد در حالیکه آمیگدال در ترس یادگیری شده با محرك اختیاری در گیر میشود (Waalker et al; 2003). تخریبیهای BNST افزایش در ACTH پلاسما و کورتیکوسترون القا شده توسط PVN CRH, mRNA در شوک پا را کاهش میدهد (Gray et al;1993) خصوصا آسیبهای BNST که موجب کاهش CRH در BNST میشود (Herman et al; 1994)، در مطالعات رفتاری تزریق CRH مستقیما به BNST، پاسخ Startle را افزایش میدهد و تخریبیهای Startle BNST قدرت ایجاد شده توسط تزریق درون صفاقی CRH را بلوك میکند (Lee,Davis;1997). تزریقات غیر اختصاصی آنتاگونیست CRF تاثیرات شبه اضطراب زدا و ضد استرس را ایجاد میکند از قبیل: کاهش رفتار دفاعی (Greenwell et al;2004)، کاهش افسردگی شرطی شده و کاهش استرس القا کننده ناهنجاریهای قلبی عروقی (Nijsen et al. 2001). ثابت شده است که BNST در طول تر ک اعیاد به مورفین فعال می شود و بلوك رسپتور بتا آدر نرژیک فعالیت BNST بیان کننده رفتار تر ک اعیاد را کاهش میدهد (Aston-Jones et al;1999). جدیدا ثابت شده که بلوك رسپتورهای بتا یا آلفا آدر نرژیک در BNST استرس القا شده واکنش رفتاری در BNST را کاهش می دهد (Cecchi et al;2001). مدارکی وجود دارند که نشان می دهند که BNST در استرس القا شده فعالیت محور HPA نقش دارد و بلوك رسپتورهای آلفا آدر نرژیک و نه بتا آدر نرژیک استرس القا شده ترشح ACTH را کاهش میدهد (Cecchi et al;2001). به هر حال مدارکی برای امکان عملکرد مهاری BNST وجود دارد. پیشنهاد شده است که BNST و مناطق وابسته به منطقه Pre-Optic Area (منطقه پیش بصری) فعالیت HPA را از طریق پرو جکشنها GABAergic مهاری به PVN مهار میکند (Herman ,Cullinan;1997).

شکل ۱-۱: CeA و BNST از نظر آناتومیکی، نوروشیمیایی، سیتوشیمیایی و جنین شناسی شبیه یکدیگر هستند (Alheid; 1995). این دو منطقه مغزی ورودیها را از BLA در یافت می کند و به اهداف پایینتر که بسیاری از نتایج الکتروفیزیولوژیک و رفتاری ترس و اضطراب است منجر می شود که بعضی از آنها نشان داده شده است. کمپلکس BLA ورودی حسی را از مناطق مختلف شامل هسته های مختلف تالاموس و مناطق کورتکسی در یافت می کند اگر این اطلاعات بعنوان یک سیگнал تهدیدی (مثلا در نتیجه شرطی سازی) باشد به تقسیمات میانی CeA و همچنین BNST که به ترتیب مجموعه ای از مناطق هدف (که در اینجا نشان داده شده است) ارسال می کند که رفتارهای همکار با ترس را تعديل می کند. فلشها ارتباطات عملکردی را نشان میدهد و پروجکشنها را تک سیناپسی را نشان نمی دهد.

۱-۴-۱- تاثیرات نوراپی نفرین (NE) در BNST

یکی از اهداف اصلی و عمده عصب دهی نورآدرنرژیک در مغز، BNST است مخصوصا زیر واحدهای (Swoanson, Hartman et al; 1975, Phelix; 1992) Medial, Ventrolateral.

اغلب عصب دهی نورآدرنرژیک BNST از لوکوس سرولئوس (LC) و گروههای سلوالی نورآدرنرژیک مغزی A₁, A₂ منشأ میگیرد (Aston-Jones; 1999). تمام این گروههای سلوالی نورآدرنرژیک بوسیله استرس فعال میشوند و تماما در ترشح NE اندازه گیری شده در BNST در طول استرس بی تحرکی سهیم

است.(Lachuer;1991,Serova;1999). تزریق سیستمیک آگونیست α_1 ، فنیل افرین، کاهش وابسته به دوز در جستجوی بازوی باز را تولید میکند (Handley,Mithani et al;1984)، در حالیکه اعمال سیستمیک آنتاگونیست رسپتور β ، پروپرانول تغییرات استرس ایجادشده پایدار را در رفتار جانور در EPMZ جلوگیری میکند (Gorman,Dunn;1993). بلوک رسپتورهای α_1 در BNST استرس القا شده فعالیت ترشحی ACTH را کاهش میدهد اما بلوک رسپتورهای بتا، تاثیری ندارد، بنابراین استرس القا شده آزادشدن NE در BNST روی رسپتورهای α_2 ، در تسهیل فعالیت HPA عمل میکند. ماده احتمالی برای تسهیل محور HPA بوسیله BNST که بوسیله مطالعات آناتومیکی پیشنهاد شده است، دسته ای از نورونهای CRF در Ventral BNST است که مستقیماً به هسته های BNST و Parvo cellular ارسال می شود(Phelix et al;1994). مطالعات نشان دهنده تاثیر مهاری روی محور HPA است. گزارش شده است NE در توقف فعالیت BNST نقش دارد (Sawada,Yamamoto;1981) از آنجاییکه تعديل نورآدرنرژیک فعالیت HPA در BNST فقط از طریق رسپتورهای α_1 اعمال میشود، بنابراین قرار دادن در معرض ترس شرطی شده، ورودیهای نورآدرنرژیک به BNST در رتها را فعال میکند. خالی کردن (دشارژ کردن) محتوای نور آدر نرژیک در BNST، پاسخهای رفتاری ترس شرطی شده را آسیب میرساند (Onaka,yagi;1998). بعلاوه تزریقات آنتاگونیست بتا آدرنرژیک یا آگونیست آلفا آدرنرژیک، کلونیدین به داخل BNST، اجتناب حاداپیوئید در رتها را تضعیف میکند. همچنین اعمال سیستمیک آنتاگونیست بتا آدرنرژیک، پروپرانول، در BNST القای قوی FOS را کاهش میدهد و بروز رفتارناشی از ترک کردن حادمورفين را کاهش میدهد.

(Aston-Jones;1999)

۱-۴-۲- سیستم دوپامینی در BNST

قبل از گزارش شده که BNST ورودیهای به VTA(ventral tegmental area) ارسال مینماید و در تحریک نورونهای دوپامینی VTA ضروری است(Georges and Aston-Jones, 2001, 2002). نورونهای تحریکی ورودی برای تنظیم تحریک پذیری BNST در کترل مرکزی سیستم اتونومیک مانند اطلاعات ورودی سوءصرف مواد و میانجیگری پاسخهای استرسی، مهم هستند (Egli et al , 2007)؛ به دلیل اینکه اطلاعات ورودی راههای استرس را بایکدیگر ادغام میکند، در نتیجه هردوخروجهی استرسی و راههای پاداشی را تنظیم میکند (Herman and Cullinan; 1997). بعلاوه مهار انتقال تحریکی سریع در BNST بوسیله تزریق آنتاگونیست رسپتور Georges and Aston-Jones; 2002) پاسخهای اضطرابی را کند می کند و نشان می دهد که تنظیم انتقال گلوتاماترژیک در این منطقه یک هدف AMPA

مهم برای تحریک اضطرابی یا ضداضطرابی است. اطلاعات نشان میدهد که عصب دهی گلوتاماترژیک از BNST به VTA وجود دارد و یک میانجیگری تحریکی قوی روی نورونهای DA توسط رسپتورهای گلوتاماترژیک به وجود دارد (Georges,Astone-jones 2002). پتانسیلهای گلوتاماترژیک در آمیگدال گستردگی در رفتارهای شبه اضطرابی و تاثیرات داروهای اعتیاداور درگیر میشود. GABA تمام انواع نورونها در BNST را میکند (Egli, Wind;2003) و ابرانهای BNST به مناطق ارسال کننده شامل تحریک نورونهای دوپامینی در VTA را کاهش میدهد. دوپامین ممکن است بوسیله تنظیم انتقال گلوتاماترژیک در BNST عمل کند (Kash; 2008). مطالعات مختلف ثابت کرده اند که CRF عملکرد نورونهای دوپامینرژیک را در VTA تنظیم میکند، بعلاوه BNST یکی از این منابع CRF در VTA است. یک تاثیر قوی در تحریک نورونی VTA دوپامینرژیک دارد بعلاوه به هیپوتالاموس جانبی و PVN، مناطقی که در تعديل اضطراب نیز نقش دارند فیر ارسال می کنند. مطالعات گوناگونی پیشنهاد میدهد که فیرهای دوپامینی، نورونهای حاوی CRF در BNST را مورد هدف قرار میدهد (Phelix et al 1994, Meloni et al;2006)؛ دوپامین می تواند انتقال تحریکی در BNST را از طریق تحریک مشخصی از نورونهای دوپامینی افزایش دهد و موجب شود آنها CRF را آزاد کنند که بعنوان یک تنظیم کننده انتقال گلوتاماترژیک شناخته می شود (Ungless et al; 2003; Liu et al; 2004). بلوک آنتاگونیست CRF-1 توانایی دوپامین در جهت انتقال تحریکی را افزایش می دهد و پیشنهاد می دهد که دوپامین از سیستمهای سیگنانلینگ CRF-1 اندوژنوس برای القای این تاثیر استفاده می کند. باید توجه داشت که دوپامین می تواند آورانهای CRF خارجی را در پلاریزه کند. CeA انتقال گلوتاماترژیک را افزایش می دهد (Walker and Davis, 2008).

BNST آنتاگونیست اندوژنوس رسپتور CRF، انتقال خودبخودی در رفتارهای مشابه را افزایش می دهد. عملکردهای مشابه در CeA و Medial nucleus وسپتوم جانبی دیده شده است (Liu et al; 2004).

۱-۴-۳- سروتونین(5-HT) در BNST

اغلب درمانهای اضطرابی که سیستمهای سروتونین(5-HT) را بوسیله بلوک کردن جذب مجدد سروتونین میانجیگری میکند و بوسیله فعالیت زیرواحدهای رسپتورهای اختصاصی سروتونین بکار میروند. همچنین ثابت شده است که BNST تراکم مناسبی از آورانهای سروتونرژیک را دریافت میکند (Commons; 2003) و همینطور زیر واحدهای چند گانه رسپتور سروتونین، در این منطقه بیان میشوند. در حالت نرمال تاثیر ویژه آزاد سازی

سروتونین در BNST، کاهش فعالیت نورونی از طریق فعالیت زیر واحد A₁ پس سیناپسی است که میتواند باعث کاهش رفتار شبه اضطرابی شود. به هر حال در طی تماس با محرک استرس زا یا تهدیدآمیز تغییرات در بیان زیر واحدهای رسپتور سروتونین در نورونهای BNST پاسخ آنها را به نفع محرک تغییر میدهد که ممکن است یک پاسخ کوتاه انطباقی به تغییرات فشار محیطی باشد. به هر حال تماس با محرک استرس زاوتهدید آمیز به مدت طولانی ممکن است منجر به حالت پاتولوژیک اضطراب مداوم شود. بسیاری از مناطقی که رفتار شبه اضطرابی و ترس ramianجیگری میکنند از قبیل BNST, CeA بسیاری از وردیهای سروتونین خود را از قسمت Caudal بخشی از raphe nucleus (DRN) دریافت میکنند (Commons; 2003, Phelix; 1992). بعلاوه نورونهای سروتونین در منطقه caudal از DRN مزولمیک کوروتیکال رفتار وابسته به اضطراب را تنظیم می کند (Lowry; 2005). چندین محرک اضطراب زا در سطح caudal از DRN بیان c-fos در نورونهای سروتونین را افزایش میدهد. آورانهایی با منشا BNST, CeA را دریافت میکند که شامل CRF است (Peyron; 1998) بیان شده است. نورونهای CRF مغز جلویی ممکن است تنظیم آزاد سازی سروتونین در مسیر کورتیکو لیمبیک را تنظیم کند (Kirby et al; 2008, Lowry; 2000).

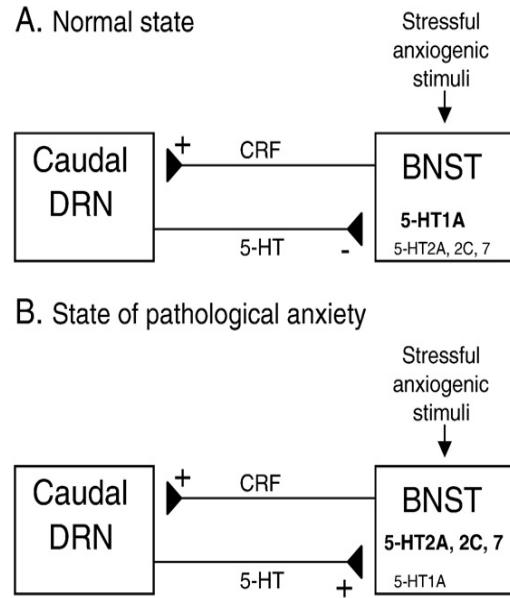
محرك اضطراب زا حاد، نورونها در BNST رافعال میکند که در نتیجه، باعث افزایش سطوح CRF در caudal DRN میشود. آزاد سازی DRN در caudal DRN در نتیجه، باعث افزایش سطوح سروتونین در aBNST میشود که در نتیجه، رفتار شبه اضطرابی را کاهش میدهد. فعالیت سروتونین caudal DRN بوسیله BNST بخشی از لوپ فیدبک منفی است که سطوح اضطراب در حضور محرکهای اضطراب زا را تعديل میکند رجوع شود به شکل ۲-۱. مطالعات قبلی پیشنهاد میدهد که پاسخ سروتونین تحریکی میتواند دوباره تجدید شود و ازینرو فعال کردن رسپتور CRF بطور حاد میتواند آبساری از حوادث را در نورونهای BNST منجر شود که در نتیجه پاسخ سروتونین برای یک دوره حداقل ۴۵ دقیقه ای بعداز فعال کردن رسپتور CRF را میتواند تغییر دهد. Wong et. (Graay, Magnuson; 1992, 1994). گزارشات مختلف ثابت کرده اند که تزریق CRF به این ناحیه اضطراب زاست و اینکه کاهش CRF رفتار شبه اضطرابی را کاهش میدهد (Erb, Stewart; 1999, Lee, Davis; 1997, Sahuque et al; 2006).

شکل ۱-۲: آزاد سازی CRF در BNST یک شیفت تاخیری در ظرفیت آزاد سازی سروتونین در جهت مهار نورونهای خواهد داشت. بنابراین آزاد سازی سروتونین در پاسخ به تهدید ممکن است یک پاسخ مهاری تاخیر رامیانجیگری کندکه بطور معمول در جهت جلوگیری از تحریک بیش از حد BNST بوسیله CRF عمل می‌کند. افزایش اولیه در فعالیت CRF در BNST باعث Caudal DRN را مورد هدف قرار میدهد که به نوبه خود یک آزاد سازی تاخیری سروتونین به BNST و مهار بیشتر فعالیت BNST را در پی خواهد داشت که یک لوپ فیدبک منفی، برای حفظ همنوشتازی شکل میگیرد. در حالت غیر پاتولوژیک سروتونین ممکن است یک فیدبک مهاری روی عملکرد BNST در طی تماس با استرسور را فراهم کند. بنابراین استرسور، نورونهای داخل BNST را فعال میکند که به Caudal DRN ورودیهایی ارسال میکند و در نتیجه آن را فعال میکنند در نتیجه موجب ارسال به BNST و آزادسازی سروتونین بعداز فعالیت رسپتور CRF می‌شود فعالیت نورونی در BNST را بازطريق فعالیتهای رسپتورهای پس سیناپسی سروتونین متعادل میکند (Sayamwong E et al;2009).

این لوپ فیدبک وقتی تهدید اضطراب زا یا استرسور بیش از حد باشد و یا بطور مزمن اعمال شود در هم شکسته میشود. مطالعات نشان میدهد که فیبرهای انتقال دهنده سروتونین، BNST را مورد هدف قرار میدهند و این ناحیه بالاترین غلظت ورودی سروتونین در پریماتهای غیر انسانی در یافته می‌کند همچنین پیشنهاد شده است که عصب دهی سروتونین در BNST در بین گونه‌ها حفظ و نگهداری شده است (Freedman ;2001).

۱-۴-۴- سیستم گلوتاماترژیک و (GABAergic) در BNST

مطالعات اولیه نشان داده است که قسمتی از BNST در جهت PVN مارکرهای GABAergic را بروز می‌دهد (Cullinan1993). تزریق مستقیم گلوتامات در BNST پتانسیلهای پس سیناپسی مهاری در سلولهای

در PVN Parvocellular, magnocellular در القا میکند (Boudaba C, 1996) و استرس شنا کردن، گلوتامات دکربوکسیلаз^۳ (GAD) در نورونهای ارسال کننده BNST-PVN افزایش میدهد (Cullinan et al., 1996). این اطلاعات منجر میشود به اینکه BNST کنترل محور HPA را فراهم میکند (Choi et al., 2007). تزریق آنتاگونیست AMPA در داخل BNST و تخریب های آسیب رسان، رفتار شبیه اضطرابی سنجیده شده توسط startle را کاهش می دهد (Lee, davis 1997, walker, davis 1997).

BNST ورودی عصب دهی دوپامینزیک را از منطقه Ventral tegmental (VTA) دریافت میکند (Meloni; 2006). به دلیل مجاورت با هسته های مرکزی آمیگدال و پوسته آکومبنس اکثربیت نورونهای BNST، GABAergic هستند به هر حال روشن است که دسته ورودیهای نورونی در این ناحیه گلوتاماترژیک است و همینطور وجود mRNA های انتقال دهنده گلوتامات چندوزیکولی (VGLUT) اندازه گیری واثبات شده است (Georges F, Aston-Jones 2002; Allen 2008). دوپامین در افزایش تحریک پذیری زیر مجموعه نورونها و افزایش فرکانس فعالسازی هسته های مرکزی آمیگدال و ایجاد کننده پاسخهای اتونومیکی شناخته شده است که به وسیله تحریک ساقه مغز یا هیپوتالاموس ایجاد میشوند که تحریک هیپوتالاموس به صورت غیر مستقیم واژ طریق BNST است. علاوه بر این هر دوی BNST ورودیهای گسترده ای از مناطق پایین تر که اغلب منوآمینزیک و کولینزیک هستند را دریافت میکند که شامل مسیرهای نورoadrenzirik لوکوس سرلئوس، دوپامینزیک جسم سیاه و ناحیه تگمتوم شکمی (VTA)، سروتونرژیک هسته رافه و کلی نرژیک هسته basalis میباشند.

نورآدرنالین فعالیت تونیک در داخل BNST دارد و یک تاثیر مهاری روی انتقال گلوتامات دارد. آگونیست آلفا- آدرنورسپتور، UK14304، سطوح خارج سلولی نورآدرنالین و گلوتامات را به روشنی کاهش می دهد. گلوتامات در داخل BNST از نورونهای Subicular منشا میگیرند و ابرانهایشان از BNST، آلفا- آمینوبوتیریک اسید (GABA) را آزاد میکند و به هسته های PVN ارسال می شود. این نتایج نشان میدهد که BNST بین هیجان و عملکرد اتونومیک در مغز ارتباط وهمانگی ایجاد می کند (Cullinan; 1993). تزریقات NBQX، آنتاگونیست رسپتور AMPA گلوتامات به BNST، افزایش پاسخ به enhanced Startle را بلوك می کند و پیشنهاد می دهد که تعديل کردن سیگنالینگ سریع گلوتاماترژیک در BNST می تواند پاسخ اضطراب زا را تولید کند. کاهش تحریک گلوتاماترژیک در داخل BNST،

^۳- آنزیمی که GABA را تولید میکند